

KÉPZÉSI TERV

Testnevelési Egyetem
Sporttudományok Doktori Iskola

2015.

Testnevelési Egyetem Sporttudományok Doktori Iskola

Programok

- 5/1. Edzés és adaptáció; programvezető: Dr. Pavlik Gábor, professzor emeritus
- 5/2. Testedzés, szabályozás, anyagcsere; programvezető: Dr. Radák Zsolt, egyetemi tanár
- 5/3. Sport, nevelés- és társadalomtudomány; programvezető: Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi, professzor emerita

Bemutakozás

A Sporttudományok Doktori Iskola a Testnevelési Egyetemen működik, az egyetlen sporttudomány területén működő doktori iskola hazánkban. Az iskolában folyó doktori kurzusok lefedik a sporttudomány egész területét. Természetesen az oktatók orientációját és a laboratóriumok technikai felszereltségét tükrözik a speciális kurzusok. Az iskolában a doktori képzés két természettudományi és egy társadalomtudományi program keretében zajlik, amelyek megfelelnek egyrészt a sportpedagógia, sportszociológia, sportpszichológia, sportmanagement, másrészt a sportbiológia, sportélettan, sportegészségtan, sportorvostan igényeinek. A MAB plénuma a 2004/10/IV.2. sz. határozatával a tudományági elnevezése Sporttudományok lett a Nevelés- és Sporttudományok helyett. A Doktori Tanács 2014-ben a Semmelweis Egyetemről történt leválás után alakul újjá. Tagjai a programvezetők, tisztagok, témavezetők, valamint 1 fő DÖK képviselő.

A doktori iskola tudományágának interdiszciplináris jellege miatt mindazon infrastrukturális feltételekre szükség van, amelyek mind a természettudományokat, mind a társadalomtudományokat jellemzik. A Testnevelési Egyetem alapvetően rendelkezik azokkal a feltételekkel, amelyek lehetővé teszik a doktori iskola munkáját. A [Sporttudományi Kutatóintézet](#) megalakítása jelentősen javította az infrastrukturális feltételeket, és így bizonyos területeken világszínvonalú kutatási feltételekkel rendelkezik a Testnevelési Egyetem. A természettudományi témák kutatásához az alábbi laboratóriumokkal rendelkezők: Terhelésélettani laboratórium, Sporttudományi Kutatóintézet, Biomechanika laboratórium, Pszichofiziológiai laboratórium. A hallgatók kutatásának zöme az említett laboratóriumokban folyik, de lehetőségünk van a Semmelweis Egyetem Orvostudományi Kar laboratóriumainak kapacitását is kihasználni. Kiterjedt kapcsolataink révén más hazai és külföldi egyetemekkel kollaborálva igyekszünk tovább növelni az elérhető kutatási módszerek tárházát. Több külföldi témavezetője is van a doktori iskolának, ami az [Erasmus program](#) keretei között nyíló lehetőségekkel együtt a képzés minőségének a javítását célozza.

Az alábbiakban felsorolt kutatási tematikák jól példázzák a különböző programokban folyó szakmai munka sokszínűségét és interdiszciplináris jellegét.

1. Természettudományi ág:

- A gyermekkori rendszeres edzés szerepe a szív fejlődésében
- A mozgás és a táplálkozási tényezők hatása a stresszválasz neurobiológiai szerveződésére különböző életkorokban
- Táplálkozás és fizikai aktivitás
- 7-18 éves iskolai tanulók szomatikus fejlődése
- A szív-vérkeringési rendszer non-invazív vizsgálatának jelentősége a teljesítőképesség megítélésében
- Az edzésadaptáció mozgásvégrehajtásban megnyilvánuló, a versenyteljesítményt befolyásoló biomechanikai jellemzői
- Túlterheléses sportsérülések, térdízületi sportsérülések, izomsérülések
- Végtagok mozgásának számítógépes szimulációja és idegi vezérlésének matematikai modellezése
- A mozgás és a táplálkozás hatása az agy normális és kóros öregedésének sejtélettani folyamataira
- A testmozgás és a glukóz-, valamint a lipid anyagcsere kapcsolata, a diabetes és az elhízás mozgásterápiája
- Oxidatív stressz és adaptáció fizikai terhelés alatt különböző életkorban

2. Társadalomtudományi ág:

- A sport szerepe a szocializációban, a sport pedagógiai aspektusai
- A pedagógiai kutatás módszerei, didaktika, a tanári tevékenység elemzése, pedagógusképzés
- A tanulási és viselkedészavarok (hiperaktivitás) organikus hátterének feltárása neuropszichológiai megközelítésben
- A sport a jelenkori társadalomban
- A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai
- Az életminőség tudományának alapjai (rekreáció)
- Az ókori és újkori olimpizmus történelmi szerepe és társadalmi háttere
- Ifjúság és Szocializáció
- Mozgásszabályozás, Mozgástanulás
- Sport, szakemberképzés és továbbképzés tartalmi, szervezeti korszerűsítése az EU integráció és jogharmonizáció figyelembevételével
- Az autogén tréning alkalmazása a sportban/iskolában
- Sporttörténet és sportpolitika

Sporttudományok Doktori Iskola

3 éves kurzusterve

1. sz. (Edzés és adaptáció) és 2. sz.(Testedzés, szabályozás, anyagcsere) program

Kód	Kurzusvezető és kurzuscím	Óra	2014-15/1 ősz	2014-15/2 tavasz	2015-16/1 ősz	2015-16/2 tavasz	2016-17/1 ősz	2016-17/2 tavasz
	Kötelező kurzus							
5133-K	Prof. Dr. Pavlik Gábor Sportélettan I-II. Sport Physiology I-II.	45	X I.	X II.	X I.	X II.	X I.	X II.
5001-K	Kutatásmódszertan Research Methods	30	X		X		X	
5215-K	Biometria Biometrics	30		X		X		X
5224- KA	Dr. Csende Zsolt Biometrics Biometria	30		X		X		X
5213-K	Prof. Dr. Tihanyi József Mozgatórendszer biomechanikája Biomechanics of Musculoskeletal System	30		X		X		X
	Kötelezően választható kurzus							
5219- KV	Dr. Csende Zsolt Motoros tanulás és szabályozás Motor Control and Learning	30		X		X		X
5225- KV	Prof. Dr. Nyakas Csaba Táplálkozástudomány Nutritional Science	30		X		X		X
	Választható speciális kurzus							
5227	Prof. Dr. Nyakas Csaba Endokrinológia és testedzés Endocrinology and Exercise	15	X		X		X	
5207	Dr. Szmodis Márta, Dr. Mészáros Zsófia Humánbiológia Humanbiology	15	X		X		X	
5221	Dr. Laczkó József Mozgások neuromechanikája Neuromechanics of Movements	30		X		X		X
5210-A	Prof. Dr. Radák Zsolt, Prof. Dr. Nyakas Csaba Free Radicals, Exercise Physiology and Pathology of Aging (Szabadgyökök, testedzés, öregedés élet- és kórtana)	15		X		X		X

5223-A	Prof. Dr. Radák Zsolt Molecular Adaptation to Exercise training (Molekuláris edzésemélet és módszertan)	30		X		X		X
5222	Prof. Dr. Radák Zsolt Hogyan írjunk publikációt? How to write a publication?	15	X		X		X	

3. sz. (Sport, nevelés- és társadalomtudomány) Program

Kód	Kurzusvezető és kurzuscím	Óra	2014-15/1 ősz	2014-15/2 tavasz	2015-16/1 ősz	2015-16/2 tavasz	2016-17-1 ősz	2016-17/2 tavasz
	Kötelező kurzus							
5303-K 5342-K	Prof. Dr. Takács Ferenc Filozófiatörténet I-II. History of Philosophy I-II.	30	X I.	X II.	X I.	X II.	X I.	X II.
5325-KA	Dr. Vermes Katalin History of Philosophy Filozófiatörténet I.	30	X	X	X	X	X	X
5329-K	Dr. Vermes Katalin Tudományelmélet I. Theory of Science I.	30	X		X			
5343-K	Dr. Bognár József Tudományelmélet II. (Társadalomtudományi kutatási módszerek)	30	X		X		X	
	Kötelezően választható kurzus							
5354-KV 5344-KV	Prof. Dr. Gombocz János Sportpedagógia I-II, III-IV Sportpedagogy I-II, III-IV.	30	X I-II.	X III-IV.	X I-II.	X III-IV.	X I-II.	X III-IV.
5353-KVA 5364-KVA	Dr. Bognár József Sportpedagógia I-II., III-IV. Sportpedagogy I-II., III-IV.	30	X I-II.	X III-IV.	X I-II.	X III-IV.	X I-II.	X III-IV.
5104-KV	Földesiné Prof. Dr. Szabó Gyöngyi Sport a jelenkori társadalomban Sport in Contemporary Society	30			X	X		
	Választható speciális kurzus							
5323	Dr. Bognár József Adatfeldolgozás módszertana I. Data Analysis I.	30	X	X	X	X	X	X
5347	Dr. Bognár József Adatfeldolgozás módszertana II. Data Analysis II.	30	X	X	X	X	X	X
5361 5362	Dr. Sterbenz Tamás Közgazdaságtan, szervezetelmélet I-II. Economics and Theory of Organization I-II.	30	X I.	X II.	X I.	X II.	X I.	X II.
5363 5350	Dr. Tóth László Sportpszichológia I-II. Sport Psychology I-II.	30	X I.	X II.	X I.	X II.	X I	X II.

5332 5348	Dr. Vermes Katalin Testértelmezések a filozófiában és pszichológiában I-II. The Interpretations of Body in the Philosophy and Psychology I-II.	30	X I.	X II.	X I.	X II.	X I.	X II.
5334	Dr. Kokovay Ágnes Információ, kommunikáció és sport Information, Communication and Sport	30	X		X		X	
5339	Dr. Nagykáldi Csaba Cselekvéshatékonyság elmélet Action-Efficacy Theory	30		X		X		X
5358	Dr. Szikora Katalin Sporttörténet History of Sport	30		X		X		X
5360	Dr. Bartha Csaba Rekreáció elmélet és módszertan Theory of Recreation	15		X		X		X
5340	Prof. Dr. Hamar Pál A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai Theoretical and Methodological Fundamentals of PE Curricula	16		X		X		X
5341-A	Dr. Nemes András Constitutional Relationships of Sportslaw and its Selfregulation Sportjog alkotmányos összefüggései és önszabályozása	15		X		X		X
5357	Prof. Dr. Takács Ferenc Sportesztétika Sport Estetica	30		X		X		X
5222	Prof. Dr. Radák Zsolt Hogyan írjunk publikációt? How to write a publication?	15	X		X		X	

Meghirdetett kurzusok leírása

Kötelező kurzus (30 óra = 2 kredit)	A kurzus pár mondatos jellemzése
Kutatásmódszertan Research Methods 2 kredit, 30 óra	A megismerés fajtái, különbségek kiemelése A tudományos megismerés A kutatási folyamat felépítése, lépései A mérés (modellezés) folyamata, eredményei (jelek, információ, eredmény) A szakirodalom tanulmányozása (könyvtár, net, indexek, egyéb források) stratégiája Az eredményközlés formái A kutatás és eredményközlés etikája A disszertáció tartalmi és formai követelményei.
Biometria Biometrics 2 kredit, 30 óra	(Statistica for Windows 8 kezelése) Speciális funkciók (By Group, Bundles, stb.) használata, indokoltsága Minta- jellemzők speciális esetekben Korreláció, regresszió, becslési feltételek General Linear Models (repeated, factorial, Nested ANOVA) Főkomponens analízis Diszkriminancia-analízis (diszkriminátorok változása, vizsgálata) Cluster analízis, DA csoportok ellenőrzése, outliers-ek kiválogatása Többváltozós regresszió
Biometrics Biometria 2 kredit, 30 óra (Dr. Csenge Zsolt, egyetemi docens, PhD)	OBJECTIVE To prepare the students in the field of Biometrics (mathematical statistics) for prospective research. To teach the selection of applied statistics, evaluation and interpretation of results. COURSE CONTENT <ul style="list-style-type: none"> • Measurement, statistics, research • Variables and constants • Research design and statistical analysis • Statistical inference • Organizing data, rank order distribution, simple frequency distribution • Displaying data, graphs, curves • Measure of central tendency scores • Measures of variability • Parametric statistical techniques • Comparing means from two sets of data • Simple analysis of variance • Analysis of variance with repeated measures • Comparing means from three or more sets of data • Correlation, bivariate regression, multiple regression • Research assignment and practice • Research assignment and practice.
A mozgatórendszer biomechanikája Biomechanics of musculoskeletal system 2 kredit, 30 óra (Dr. Tihanyi József, egyetemi tanár, DSc)	Élet gravitációs környezetben. Mechanikai törvényszerűségek érvényesülése az emberi mozgások során. Az izomkontrakciók mechanikai vonatkozásai a legújabb irodalmi adatok alapján. A csontokat, inakat, ízületi szalagokat, porc felszínüket érő erőhatások és azok konzekvenciái. A térdízület és a gerincoszlop mechanikája. A porckorongok felépítésének mechanikai okai. Inverz és direkt dinamikai számítások az emberi testre ható erők kiszámításában. Az egyes témakörökben a legújabb közlemények felkutatása és a kijelölt cikkek eredményeinek elemzése.

<p>Kötelezően választható kurzus (30 óra = 2 kredit, 15-20 óra = 1 kredit)</p>	
<p>Motoros tanulás és tréning Motor learning and control 2 kredit, 30 óra (Dr. Csende Zsolt, egyetemi docens, PhD)</p>	<p>1. Témakör: A mozgás evolúciója Tartalom: Az emberre jellemző mozgások kialakulásának története a kétlábú helyzet kialakulásától a kéz eszközhasználatot, eszközkészítést és helyváltoztatást lehetővé tevő motoros mintáinak kialakulásáig. Alfejezetek: 1. Bevezetés 2. A járás evolúciója 3. A kéz funkcionális evolúciója 4. Összefoglalás</p> <p>2. Témakör: A mozgás neurobiológiája Tartalom: A mozgás tervezésével, programozásával és kivitelezésével kapcsolatos neurobiológia és neuromuszkuláris ismeretanyag leírása. Alfejezetek: 1. Bevezetés 2. Az agykéreg motoros feladatai 3. A kéreg alatti területek motoros feladatai és központjai. 4. Az agytörzs szerepe 5. A motoros egység 6. Reflexek 7. Összefoglalás</p> <p>3. Témakör: A mozgással kapcsolatos érzékelés és észleléspszichológiája Tartalom: A motoros válasz kiválasztását, programozását és kivitelezését befolyásoló pszichológiai törvényszerűségek ismertetése. Alfejezetek: 1. Bevezetés 2. Az érzékelés elméletei 3. Az érzékelés szerveződése 4. Az érzékelés törvényszerűségei 5. Az érzékelés szemantikája 6. Az észlelés hatása a motoros cselekvésre 7. Összefoglalás</p> <p>4. Témakör: A sportmozgások mérése és kutatási terület eredményei Tartalom: A sport specifikus mozgások elemzésének és feldolgozásának lehetőségei és a sporttudomány motoros kutatási eredményeinek ismertetése. Alfejezetek: 1. Bevezetés 2. Egyszerű mozgássorok kivitelezése 3. Összetett mozgássorok kivitelezése 4. A koordináció 5. A motoros tanulás folyamata 6. Sportági példák 7. Összefoglalás</p>
<p>Táplálkozástudomány Nutritional science 1 kredit, 15 óra (Dr. Nyakas Csaba, egyetemi tanár, DSc)</p>	<p>Célkitűzés: A táplálkozás hatása a sport teljesítményre, az általános erőnléti állapotra, a rendszeres fizikai aktivitásra interdiszciplináris megközelítést igényel, melynek tudományos ismeretei is bővülnek. Témák: Ny.Cs.: 1) a táplálkozás és az anyagcsere központi idegrendszeri és neuroendokrin szabályozása, 2) az inzulin rezisztencia és a táplálkozás, 3) genetikai, epigenetikai és környezeti hatások a táplálkozás szabályozásában</p>
<p>Speciális választható kurzus (30 óra = 2 kredit, 15-20 óra = 1 kredit)</p>	
<p>Hogyan írjunk publikációt How to write publication in sport science 1 kredit, 15 óra (Dr. Radák Zsolt, egyetemi tanár, DSc)</p>	<p>A kurzus folyamán a doktoranduszok képet kapnak arról, hogy hogyan készítsék el a konferencia absztraktokat, poszttereket és power pointos előadásait. Részletesen foglalkoznak a cikkírás alapvető tényezőivel, a cikkek szerkezetével, címválasztással, bevezetéssel, irodalmi hivatkozások kiválasztásával és az etikai és módszertani leírások sajátosságaival. Az eredmények tárgyalása és a hozzájuk kapcsolódó táblázatok és ábrák elkészítésének lehetőségeit is külön tárgyaljuk. Kitérünk arra is, hogy miként</p>

	vessük össze saját eredményeinket a már létező tudományos információkkal. Az újság választás alapvető sajátosságairól is beszélünk. Szintén része az anyagnak, az újság szerkesztőjével való kommunikáció és a cikk javítás sajátossága a reviewerek véleménye alapján.
Molekuláris edzésmélt és módszertan Molecolar adaptation to exercise training 2 kredit, 30 óra (Dr. Radák Zsolt, egyetemi tanár, DSc)	A testedés széleskörű alkalmazkodást vált ki a szervezetből, melyek megfigyelhetők a szervezet egész szintjén, de vannak szervi és sejti alkalmazkodási sajátosságok. A testedés sajátosságai alapján történik meg a sejti alkalmazkodás, különböző transzkripciós faktorok aktivizálódása, illetve gátlása mely meghatározza a fehérjék szintézisének a palettáját. Külön tárgyaljuk a vázizomban, májban és a központi idegrendszerben létrejövő molekuláris alkalmazkodást. A központi és perifériális fáradás molekuláris hatásait részletesen vesszük. Külön fókuszálunk az erő, állóképesség és magaslati edzésre adott alkalmazkodással. Említésre kerül a genetika és edzhetőség kapcsolata.
Endokrinológia és testedés Endocrinology and sport 1 kredit, 15 óra (Dr. Nyakas Csaba, egyetemi tanár, DSc)	Célkitűzés: A hormonális rendszerek, mint szabályozó tényezők tudományos ismerete a sport- és a mozgástudomány szemszögéből. Újabb eredmények a sport és a mozgás molekuláris, celluláris és élettani kutatási területein. Témák: Ny.Cs.: 1) inzulin, leptin, növekedési és trofikus hormonok az vázizom rendszerben, 2) az anyagcsere szabályozásában résztvevő hormonok központi idegrendszeri szabályozása, 3) a mozgás hatása az agy trofikus hormonális rendszereire
Mozgások neuromechanikája Neuromechanics of movements 2 kredit, 30 óra (Dr. Laczkó József, egyetemi docens, PhD)	Végtagok mozgásának számítógépes szimulációja és idegi vezérlésének matematikai modellezése. A sokszintű ideg-izom-csont rendszerek mozgását szabályozó funkcionális elvek megismerése és azok alkalmazása orvosi diagnosztikában, monitorozásban és rehabilitációban.
Humánbiológia Humanbiology 2 kredit, 30 óra (Dr. Szmodis Márta PhD és Dr. Mészáros Zsófia PhD)	Célkitűzés: A kurzus célja a testösszetétel jellemzésének metodikai ismertetése, a testösszetételt módosító tényezők bemutatása, valamint a testösszetétel, az egészségi állapot és fiziológiai a teljesítmény kapcsolatainak bemutatása. Témák: Elfogadott szabályok és non-ivaziv meg-közelítési lehetőségek. A test sűrűségén alapuló számítások. A test tér-fogatának mérése, a víz alatti tömegmérés technikája. A test sűrűségének számítása. Antropometriai eljárások, indexek, biokémiai módszerek, a bio-impedancia elven alapuló módszerek, modern képalkotó eljárások a testösszetétel becslésében, validitás és reprodukálhatóság. A test zsírtartalmának becslése. A teljes testzsírtartalom számítása, a zsíreloszlás különbözősége a nem, az életkor és a morfológiai alkat függvényében. A túlsúly és az obesitas. Testzsírtartalom és fizikai aktivitás. A testzsírtartalmat becsülő eljárások alkalmazhatósága gyermek és serdülőkorban, validitás és reprodukálhatóság. A testzsírtartalom és az egészségi állapot összefüggései. A zsírszövet, mint komplex funkcionális struktúra. A zsírszövet fejlődése. A barna és a fehér zsírszövet. A bőr alatti és a viscerális zsír változása. A zsír-mennyiség és a zsíreloszlás stabilitása. A testösszetétel négy-komponensű becslése. Az életkor, a morfológiai alkat és a testösszetétel összefüggései, lehetséges előrejelzések. A testösszetétel genetikai meghatározottsága. A nem és az életkor hatása a testösszetételre. A morfológiai alkat és a testösszetétel kapcsolata. Testösszetétel és az endokrin rendszer: a kortizol, a növekedési hormon, az androgén hormonok, az ösztrogén hormonok hatásai, a kombinált hatások. A morfológiai alkat és az életkorbecslés korrekciói a test zsírtartalma függvényében. Testösszetétel, testtömeg redukció. A testtömeg csökkentés fiziológiai alapjai. A malnutritio hatásai a testösszetételre. A szekuláris trend és a testösszetétel. <i>A gyakorlatok témakörei:</i> Az antropometriai laboratórium rendje, balesetvédelem, az adatfelvétel és az adatközlés etikai előírásai. Az antropometriai adatfelvétel szakirodalmilag elfogadott eszközei és

	<p>technikái, a leolvasás pontossága, a lehetséges hibaforrások. A testszegmensek mérésével és számítással történő meghatározása. A csontdenzitás jellemzésének indirekt lehetőségei. Kardiovizion. Irodalom: Bodzsár, É.B., Susanne, C. (eds.) (1998): <i>Secular growth changes in Europe</i>. Eötvös University Press, Budapest. Bouchard, C., Blair, S.N., Haskell, W.L. (eds.) (2007): <i>Physical activity and health</i>. Human Kinetics, Champaign, Illinois. Heymsfield, S.B., Lohman, T.G., Wang, Z., Going, S.B. (eds.) (2005): <i>Human body composition</i>. Human Kinetics, Champaign, Illinois. Malina, R.M., Bouchard, C., Bar-Or, O. (2004): <i>Growth, maturation, and physical activity</i>. Human Kinetics, Champaign, Illinois. Bouchard, C. (2000): <i>Physical activity and obesity</i>. Human Kinetics, Champaign, Illinois.</p>
<p>Szabadgyökök, testedzés és öregedés Free radicals, exercise and aging 2 kredit, 30 óra (Dr. Radák Zsolt, egyetemi tanár, DSc)</p>	<p>A szabadgyökök keletkezését annak forrásait, sajátosságait, valamint az antioxidáns rendszerek jellemzőit tárgyaljuk a kurzus első óráin. A hallgatók megismerik az oxidatív stressz hatásait a zsírokra, fehérjékre, DNS-re és a sérülés javító rendszerek főbb elemei is ismertetésre kerülnek. Részletesen tárgyaljuk a testedzés és öregedés hatásait az oxidáns, antioxidáns és oxidatív sérülést javító rendszerekre. A redox érzékeny transzkripciós faktorok, fehérjék működése és élettani hatásai is ismertetésre kerülnek.</p>

Kötelező kurzus (30 óra = 2 kredit)	A kurzus pár mondatos jellemzése																								
<p>History of Philosophy I-II. Filozófiatörténet I-II. 2-2 kredit, 30-30 óra (Dr. Vermes Katalin, egyetemi docens, PhD)</p>	<p>Objectives of the course: The fundamental nature of philosophy resides in its peculiarly human search for the most basic perceptions of all of reality in its broadest and most fundamental perspective. Its quest for the fundamental, for the universal distinguishes it as the most general form of human knowledge. The readings and conversations about the main philosophical traditions and the alternatives of contemporary philosophy make the PhD students become more conscious of their own intellectual position, and provide a wider theoretical background for their own researches. Discussing the main traditions and possibilities of philosophical thinking they can understand and develop their own ontological, epistemological and ethical ideas. By way of opening new philosophical horizons postgraduate students can expand their own scientific and existential self-reflection and intellectual responsibility.</p> <p>Specific requirements:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Class attendance - Active participation - Oral presentation and written paper <p>Course content:</p> <table border="1"> <tr><td>1</td><td>About philosophical assumptions</td></tr> <tr><td>2</td><td>The roots of eastern and western thinking</td></tr> <tr><td>3</td><td>The origins of science – Antiquity</td></tr> <tr><td>4</td><td>Religious and /or scientific thinking. Middle Ages</td></tr> <tr><td>5</td><td>The beginnings of the modern model of thinking – Renaissance and 17th century</td></tr> <tr><td>6</td><td>The highest forms of philosophy: German Idealism</td></tr> <tr><td>7</td><td>A philosophical explosion: 19th century</td></tr> <tr><td>8</td><td>Positivism, neopositivism</td></tr> <tr><td>9</td><td>Existentialism</td></tr> <tr><td>10</td><td>Phenomenology</td></tr> <tr><td>11</td><td>Deconstruction</td></tr> <tr><td>12</td><td>Modern ways of social philosophy</td></tr> </table> <p>Compulsory literature:</p>	1	About philosophical assumptions	2	The roots of eastern and western thinking	3	The origins of science – Antiquity	4	Religious and /or scientific thinking. Middle Ages	5	The beginnings of the modern model of thinking – Renaissance and 17th century	6	The highest forms of philosophy: German Idealism	7	A philosophical explosion: 19 th century	8	Positivism, neopositivism	9	Existentialism	10	Phenomenology	11	Deconstruction	12	Modern ways of social philosophy
1	About philosophical assumptions																								
2	The roots of eastern and western thinking																								
3	The origins of science – Antiquity																								
4	Religious and /or scientific thinking. Middle Ages																								
5	The beginnings of the modern model of thinking – Renaissance and 17th century																								
6	The highest forms of philosophy: German Idealism																								
7	A philosophical explosion: 19 th century																								
8	Positivism, neopositivism																								
9	Existentialism																								
10	Phenomenology																								
11	Deconstruction																								
12	Modern ways of social philosophy																								

	<p>- G.Parkinson: <i>Routledge History of Philosophy</i>, Routledge, London 2003.</p> <p>- <i>Encyclopedia of Phenomenology</i>. Ed: J.Drummond Kluwer Academic Publishers, Dordrech, 1997.</p> <p>- Anthony Kenny: <i>A New History of Western Philosophy</i>, Clarendon Press, Oxford, 2004.</p> <p>- Gary Gutting: <i>French Philosophy in the Twentieth Century</i> Cambridge University Press, 2002.</p> <p>Recommended literature:</p> <p>- Aristotle: <i>Ethica Nicomacheia</i>.</p> <p>In: <i>9. Aristotle Great Books of the Western World</i> Robert Maynard Hutchins, Editor in Chief. William Benton Publisher. Encyclopedia Britannica, Inc. Chicago,-London-Toronto 1952. Trans: W.D.Ross</p> <p>- Gadamer, Hans-Georg: <i>Truth and Method</i> Continuum, New York, London. Trans: J.Weinsheimer, and D.Marshall, 2003</p> <p>- Merleau-Ponty, Maurice: <i>Phenomenology of Perception</i>. Routledge, Humanistic Press, GB trans: Colin Smith, 1992</p> <p>- Merleau-Ponty, Maurice: <i>The Visible and the Invisible</i>. Northwestern University Press, Evanston. Trans: Lingis, A., 1968</p> <p>- Welton, Donn: <i>Body and Flesh. A Philosophical Reader</i>, Blackwell Publishers, Malden 1998.</p> <p>- Zaner, R. M.: <i>The Problem of Embodiment</i>, Martinus Nijhoff, The Hague 1964.</p> <p>- Sartre, J-P: <i>Situations</i>, Gallimard, Paris 1947–1976.</p> <p>- Levin, D. M.: <i>The Bodys Recollection of Being</i>, Routledge and Kegan Paul, London 1985.</p> <p>- Lévinas, E. <i>Otherwise than Being or beyond Essence</i>, Martinus Nijhoff, The Hague, Boston, London 1981.</p> <p>- Husserl, E.: <i>Ideas pertaining to a pure phenomenology and to a phenomenological philosophy II.</i>, trans.: Richard Rojcewicz and André Schuwer, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London, 1989.</p>
<p>Filozófiatörténet I-II. History of Philosophy I-II. 2-2 kredit, 30-30 óra (Dr. Takács Ferenc, professor emeritus, CSc)</p>	<p>A klasszikus filozófia történet összefoglaló tárgyalása az ókortól a XX. Századig. A tananyag az előzetes tanulmányokra építve elsősorban szintézisre törekszik a főbb történeti korszakokat illetően. Egyik célja a kurzusnak hogy a filozófia kultúráját beépítse a doktorandusok szakmai ismeretárába, illetve a filozófiai gondolkodásmódot próbálja elősegíteni a szakmai ismeretek feldolgozásához. A kurzus utolsó harmadában a jelenkor aktuális problémáit igyekszünk filozófiaiilag megközelíteni.</p>
<p>Tudományelmélet Theory of Science 2 kredit, 30 óra (Dr. Vermes Katalin PhD)</p>	<p>A kurzus áttekinti a tudományelmélet, tudományfilozófia, tudományozsziológia és ismeretelmélet alapfogalmait. Vizsgálja a tudomány és tudás természetét, forrásait és a kutatótevékenység módszereit. Bevezeti a posztdoktori hallgatókat a tudomány mint ismeret- és társadalmi intézmény, valamint a kutatási tevékenység problémáiba. Erősíti érzékenységüket saját szakterületük tudományelméleti és kutatás-módszertani megalapozása iránt. Segíti őket a kutatásaik során előálló gyakorlati problémák megoldásában is.</p> <p>Az oktatás célja: A kurzus áttekinti a tudományelmélet, tudományfilozófia, tudományozsziológia és ismeretelmélet alapfogalmait. Vizsgálja a tudomány és tudás természetét, forrásait és a kutatótevékenység módszereit. Bevezeti a posztdoktori hallgatókat a tudomány mint ismeret- és társadalmi intézmény, valamint a kutatási tevékenység problémáiba. Erősíti érzékenységüket saját szakterületük tudományelméleti és kutatás-módszertani megalapozása iránt. Segíti őket a kutatásaik során előálló gyakorlati problémák megoldásában is.</p> <p>Követelmények:</p> <p>Témakörök:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tudomány és tudás fogalma 2. Tudományelmélet 3. Tudományfilozófia 4. Tudományozsziológia 5. A tudományos módszer 6. Az alkotó megismerés folyamata 7. Megfigyelés és kísérlet (empirikus megismerés) 8. A megismerés elméleti szakasza 9. Igazolás és cáfolat. Igazságelméletek 10. Megértés, magyarázat és előrelátás 11. A tudományos megismerés fejlődése

	<p>12. Szociológiai és etikai kérdések</p> <p>Kötelező irodalom:</p> <p>Farkas János: Tudás és cselekvés. Műegyetemi Kiadó, 1998. Farkas János: Pörlekedő tudáselméletek. Gondolat Kiadó - BME Szociológia Tanszék. 1994. Fehér Márta - Hársing László: A tudományos problémától az elméletig. Kossuth Kiadó, Budapest, 1977. Hársing László: Bevezetés a tudományelméletbe: Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004. Hársing László: Tudományelméleti Kisenciklopédia. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004. Kuhn Thomas: A tudományos forradalmak szerkezete. Budapest, 1984. Lakatos Imre tudományfilozófiai írásai. Budapest, Atlantisz, 1997. Lakatos Imre: Bizonyítások és cáfolatok. Budapest. Gondolat. 1981. Polányi Mihály: Tudomány és ember. Budapest, 1997. Popper, Karl: A tudományos felfedezés logikája. Budapest, 1998. Wartofsky, W. Marx: A tudományos gondolkodás fogalmi alapjai. Budapest, Gondolat, 1977.</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Arisztotelész, Bacon, Berkeley, Descartes, Hume, Kant, Locke, Platón művei. Forrai Gábor-Szegedi Péter (szerk.): Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény, Budapest: Áron Kiadó, 1999. Laki János (szerk.): Tudományfilozófia. Budapest. Osiris - Láthatatlan Kollégium, 1998.</p>
<p>Kötelezően választható kurzus (30 óra = 2 kredit, 15-20 óra = 1 kredit)</p>	
<p>Sport a jelenkori társadalomban Sport in Contemporary Society 2 kredit, 30 óra (Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi, egyetemi tanár, DSc)</p>	<p><u>A tantárgy célja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók ismerjék meg a jelenkori sport legfontosabb társadalmi jelenségeit, folyamatait, intézményeit, a hazai és a nemzetközi sportban zajló változások fő irányait és a változásokat befolyásoló legalapvetőbb társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális tényezőket. - Legyenek tisztában a sport és más társadalmi alrendszerek (politika, jog, gazdaság, oktatás, egészségügy, vallás stb.) kapcsolatával. - Ismerjék a kijelölt témákban folytatott legfontosabb hazai és nemzetközi kutatásokat. - Legyenek jártasak a tárgyalt témákhoz kapcsolódó hazai és nemzetközi szakirodalomban. <p><u>Képzési formák:</u></p> <p>Hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozása. Empirikus kutatások elemzése. Önálló kutatási stratégia felvázolása. Házi dolgozat kijelölt témából idegen nyelvű forrásmunka alapján.</p> <p><u>Témakörök</u></p> <p><u>1.félév</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A sport, mint társadalmi és kulturális termék • A modern sport jellemzői • A sport, mint társadalmi alrendszer • Az állam, a civil szektor és az üzleti szféra hozzájárulása a sportnak, mint társadalmi alrendszernek a működéséhez. • Sportmodellek az öt kontinensen • Sportértékek elvben és gyakorlatban • Sport, életmód, életstílus, életminőség, életszínvonal • Sportszocializáció, a sport, mint szocializációs közeg • Sport és társadalmi rétegződés. Esélyegyenlőség a sportban. • Sport és társadalmi mobilitás. Tévhitek a meritokráciáról • Sport és társadalmi nem. Nemi szerepek a sportban. Feminista nézőpontok • Homoszexualitás a sportban. HIV fertőzés, AIDS. • Sport és deviáns viselkedés (bűnözés, csalás, szerencsejáték, függőség, stb.) • Erőszak és agresszió a sportban. • Előítélet és diszkrimináció a sportban.

- Ideggyűlölet és rasszizmus a sportban.

2. félév

- Sport és politika
- Nemzeti sportpolitika az öt kontinensen
- Nemzetközi sportpolitika világ és kontinentális szervezetekben
- Sportpolitika az Európai Unióban
- Sportpolitika Magyarországon
- Sport és gazdaság
- Sportmenedzsment, sportmarketing
- Sport és emberi jogok
- Sport és oktatás
- Testnevelés, iskolai sport, diáksport, egyetemi sport.
- Sport és egészségügy
- Sport és vallás
- Sport és média.
- Mindenki sportja
- Sport, fenntartható fejlődés, környezetvédelem
- Sport és társadalmi változások
- Sport és globalizáció
- A sport jövője

Értékelés

- Aktív részvétel	20 pont
- Írásbeli feladatok	20 pont
- Szóbeli vizsga	<u>60 pont</u>
	100 pont

Kötelező irodalom:

Coackley, J. – Dunning, E: Handbook of Sports Studies. 2000. Sage Publications, London.
 DaCosta, L. – Miragaya, A 2001.: Worldwid Experiences and Trends in Sport for All.. Mayer und Mayer Verlag, Aachen.
 Elias, N: A civilizáció folyamata. 1987. Gondolat, Budapest.
 Földesiné, Sz. Gy. – Gál, A: Sport és társadalom. 2003. MSTT, Budapest.
 Földesiné, Sz. Gy. – Gál, A.-Dóczi, T. 2008. Társadalmi riport a sportról. ÖM-MSTT, Budapest.
 Földesiné, Sz. Gy. – Gál, A.-Dóczi, T. 2009. Sportszociológia. Semmelweis Egyetem Testnevelési és Spottudományi kar, tankönyv, Budapest.
 Guttmann, A: From Ritual to Record. The Nature of Modern Sport. 1978. Columbia University Sport, New York.
 Merkel, U. and Tokarski, W. (eds.): Racism and Xenophobia in European Football. Meyer and Meyer Verlag, Aachen, 1966 pp. 169-186.
 Nádori, L: - Bátonyi, V: Európai Unió és sport. 2003. Dialogue Campus, Budapest-Pécs.
 Palm, J: Sport for All: Approaches From Utophia to Reality. 1991. Verlag Karlf Hofman; Schondford.
 Sárközi, T: 2003.A magyar sportjog alapjai AVG-ORAC Lap és könyvkiadó Kft, Budapest.
 Szabó J. Futballhuliganizmus 2003. Polgard, Budapest.
 Tookarski et al (eds.) 2003: Two Players One Goal? Sport in the European Union. Mayer und Mayer Sport , Aachen-
 International Review for the Sociology of Sport. Válogatás az elmúlt 10 év szakirodalmából.

Ajánlott irodalom:

Bryant, J. E. –McElroy, M.: Sociological Dynamics of Sport and Excercise. 1997. Morton Publishing Company Englewood, Colorado..
 Földesiné Szabó Gyöngyi (szerk) 1996.: A magyar sport szellemi körképe. OTSH-MOB Budapest.
 Földesi, Sz. Gy. – Gál, A 2005: New Social Conditions in Sport.. MSTT, Budapest..

	<p>Földesiné, Sz. Gy: Féلماتörök, félprofik. Magyar olimpikonok (1980-1996). 1999. MOB, Budapest.</p> <p>Freyer, T: A rendvédelmi erők harca a futballhuliganizmus ellen. PhD értekezés 2005. Semmelweis Egyetem, Budapest.</p> <p>Hadas, M: Futball és társadalmi identitás. Replika. 1995. (június) 7-19..</p> <p>Kolosi T 1999.: A terhes babapiskóta. Osiris, Budapest.</p> <p>Kosiewicz, J. Obodynszki, K. (eds) 2003.: Sport in the Mirror of Values. EASS Rzeszow.</p> <p>B.D. McPherson at al. (eds.): The Social Significance of Sport. Human Kinetics books, Champaign, Illinois, 1989.</p> <p>Macionis, J: Sociology. 1997. Prentice Hall, Upper Sadde River, New Jersey.</p> <p>Journal of Sport Sociology. Válogatás az elmúlt 10 év szakirodalmából.</p> <p>European Journal for Sport and Society. Válogatás az elmúlt 5 év szakirodalmából.</p>
<p>Sportpedagógia I-II, III-IV. Sportpedagogy I-II., III-IV. 2-2 kredit, 30-30 óra (Dr. Gombocz János, egyetemi tanár, CSc)</p>	<p style="text-align: center;">Sportpedagógia 1-2</p> <p>Cél: Széleskörű ismeret-nyújtás a diszciplina egészéről; pedagógiai szemlélet kialakítása s sportvonatkozású társadalmi események és tények elemzésében; képességek fejlesztése a sportpedagógiai összefüggések tudományos feltárásában.</p> <p>Tartalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a sportpedagógia kialakulása, fejlődése, mai helyzete <ul style="list-style-type: none"> ● sportpedagógia-értelmezések a nemzetközi szakirodalomban ● a diszciplina hazai hagyományai és mai megközelítései ● a sportpedagógiai kutatás fő irányai, témái - a különböző sportaktivitások pedagógiai tartalma <ul style="list-style-type: none"> ● az első sportrendszer (az instrumentalizációs vita) ● a második sportrendszer - pedagógiai szerepek a sportmozgalomban a kutatás tükrében <ul style="list-style-type: none"> ● az edző nevelői hatékonysága az utánpótlás nevelésében ● az edző pedagógiai lehetőségei az élsportban ● a szülő, a sportvezető és egyéb „felelős mások” szerepe a sportolók nevelésében <p>Tanmenet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ea Jh. Arnoldtól Coubertinig. A sportpedagógiai gondolkodás korai szakasza. 2.ea. A filozofikus sportpedagógiától az empirikus vizsgálatokig. A sportpedagógia új útjai. 3.ea. A sport mint társadalmi gyakorlat vulgáris pedagógiai értelmezése. A tudományos értelmezés lehetőségei. A sportaktivitások fajtáinak és szintjeinek eltérő pedagógiai tartalma. 4.ea. Pedagógiai szerepek a sportmozgalomban I. (Az egyesület és szereplői) 5.ea. Pedagógiai szerepek a sportmozgalomban II. (Az edző). 6.ea. Pedagógiai szerepek a sportmozgalomban III. (A második sportrendszer szereplői) 7.ea. Összegzés <p>Irodalom: A tudományág kurrens nemzetközi szakirodalma.</p> <p style="text-align: center;">Sportpedagógia 3-4</p> <p>Cél: Széleskörű ismeret-nyújtás a diszciplina egészéről; pedagógiai szemlélet kialakítása s sportvonatkozású társadalmi események és tények elemzésében; képességek fejlesztése a sportpedagógiai összefüggések tudományos feltárásában.</p> <p>Tartalom:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Az edzői életpálya tipikus szakaszai a kaotikus pedagógiai élményektől a kiégésig. - Az edző pedagógiai tevékenységének tudományos vizsgálata. - Az edzői felkészültség elemei. - Sémaelmélet, pedagógiai kompetenciák. <p>Tanmenet:</p> <p>1.ea. Az edzői életpálya-szakaszok tipizálásának tudományos problémái.</p> <p>2.ea. Módszertani lehetőségek az edzői tevékenység pedagógiai vonatkozásainak tudományos elemzésére különös tekintettel a személyiségbeli feltételekre.</p> <p>3.ea. Az edző pedagógiai gondolkodásmódjának vizsgálati lehetőségei.</p> <p>1-4 szeminárium a hallgatók előadásai disszertációjuk sportpedagógiai vonatkozásairól.</p> <p>Irodalom: A tudományág kurrens nemzetközi szakirodalma.</p>
Speciális választható kurzus (30 óra = 2 kredit, 15-20 óra = 1 kredit)	
Adatfeldolgozás módszertana I-II. Data Analysis I-II. 2-2 kredit, 30-30 óra (Dr. Bognár József, egyetemi docens, PhD)	A kurzus célja, hogy elméleti alapokra építve a hallgatók egy adatbázison végre tudjanak hajtani különböző típusú adatfeldolgozást, statisztikai elemzést és ezeket értelmezni is tudják. A munkában a leíró statisztika, a különbözőségvizsgálatok és az összefüggés-vizsgálatok is lényeges szerepet kapnak. A vizsga alkalmával a hallgató bebizonyítja, hogy egy adott problémát a különböző statisztikai módszerek segítségével hatékonyan meg tud oldani és tudományos igénygel meg tud magyarázni. A kurzus során kiemelt szerepet kap a problémamegoldás, kreativitás, a céloknak megfelelő elemzés és módszer felhasználás, illetve a grafikonok és ábrák adta lehetőségek kihasználása.
Filozófiatörténet I-II. History of Philosophy I-II. 2-2 kredit, 30-30 óra (Dr. Takács Ferenc, professor emeritus, CSc)	A klasszikus filozófia történet összefoglaló tárgyalása az ókortól a XX. Századig. A tananyag az előzetes tanulmányokra építve elsősorban szintézisre törekszik a főbb történeti korszakokat illetően. Egyik célja a kurzusnak hogy a filozófia kultúrát beépítse a doktorandusok szakmai ismerettárába, illetve a filozófiai gondolkodásmódot próbálja elősegíteni a szakmai ismeretek feldolgozásához. A kurzus utolsó harmadában a jelenkor aktuális problémáit igyekszünk filozófiailag megközelíteni.
A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai Theoretical and Methodological Fundamentals of PE Curricula 1 kredit, 15 óra (Dr. Hamar Pál, egyetemi docens, PhD)	A kurzus olyan – a didaktikai, sportpedagógiai és testnevelés-elméleti tanulmányokra épülő, a PhD fokozat elnyerését elősegítő – tantervelméleti tudományos képzési programot valósít meg, amely magában foglalja: - a közoktatás-politika, az oktatásirányítás és az iskolai testnevelés kapcsolódási pontjait; - az általánosan képző iskola testnevelés és sport műveltségi területének elméleti és gyakorlati kérdéseit; - a testnevelési tantervek tudományos kutatásának lehetséges módjait és távlatait. A tantárgy témái 1. A tantervelmélet mint szubdiszciplína, testkultúrális vonatkozásai 2. A testnevelési tantervek magyarországi története a XIX. és XX. században 3. A testnevelés tantervi korszerűsítésének nemzetközi trendjei 4. A kétpólusú (központi és helyi) tantervi szabályozás kialakulása hazánkban 5. Testnevelés a rendszerváltozást követő tantervekben A testnevelési tantervkészítés és -fejlesztés módszertana
Rekreáció elmélet és módszertan Theory Recreation 1 kredit, 15 óra (Dr. Bartha Csaba, egyetemi adjunktus, PhD)	A tantárgy – a rekreáció mint fogalomrendszer szűrőjén keresztül az előző szemeszterben tantárgy keretében elsajátított ismeretekre építve - tudományos alpanyaggal vizsgálja, rendszere és integrálja a tanult ismereteket, a környezetünkben megjelenő elméletileg rendszerbe foglalt eddig még nem rendszerezett mozgásos cselekvéseket, az élet minőségét javító, színes eseményeket. Értékpreferált tevékenység célokat ad, életvitel programok tervezésére készít fel, összegyűjti életminőség javításának eszközrendszerét, egyben felkészít a pillanatnyi állapot ellenőrzés megítélésére. Útmutatást ad a hallgató érdeklődésének megfelelő profilválasztási igényéhez. Több kultúrterület sajátos szemléletét és tanítását a rekreációs gondolkodás szellemében integrál, egyben orientálja ezen speciális nézőpont bevonását a gondolkodásba. Igyekszik a hallgatók felkészítését úgy irányítani, hogy értékrendjükben harmonikus egységben jelenjen meg a környezet és ember, illetve ember és társadalom. A hallgató megismeri a rekreáció múltját, jelenét, jövőjét.

	<p>Kötelező irodalom: Kovács T. A. (2004): A rekreáció elmélete és módszertana. Fitness Kft (2. átdolgozott kiadás) Budapest.</p> <p>Ajánlott irodalom: Csíkszentmihályi, M. (1997): Flow az áramlat. Akadémiai Kiadó, Budapest. Lorenz, K. (1988): A civilizált emberiség nyolc halálos bűne. IKVA Kiadó, Sopron. Dahlke, R. (2002): Mitől beteg a világ? Magyar Könyvklub, Budapest Petrini, C. (2002): A lassúság dicsérete. HVG Kiadói Rt, Budapest Somlai, P. (1997): Szocializáció. Corvina Kiadó, Budapest</p>
<p>Cselekvéshatékonyság elmélet Action-Efficacy Theory 2 kredit, 30 óra (Dr. Nagykáldi Csaba, egyetemi docens, CSc)</p>	<p>Kérdések, hipotézis-választások. Kvantitatív és kvalitatív irányú kutatások. Pszichometria: a teszt kritériumai. Teljesítménytesztek, attitűd-mérések, személyiségvizsgálatok, társas kapcsolatok mérése a csoportban, csapatlétkör és csapatvezetés vizsgálata, orientációk és motivációk.</p>
<p>Sportjog alkotmányos összefüggései és önszabályozása Constitutional relationships of sportslaw and its selfregulation 1kredit, 15 óra (Dr. Nemes András, egyetemi docens, PhD)</p>	<p>A Sportjog mindössze tizenegynéhány éves akadémiai elismerést tudhat magáénak. Akadémiai körökben mindig az volt a kérdés, hogy mi bizonyítja a sportjog önállóságát, mi az a specifikus jellemző, ami hasonlónak, de egyúttal különlegessé is teszi a hagyományos jogágakhoz képest. A válaszok a sport globalitásából eredeztethetők, Mi motiválna egymástól teljesen különböző kultúrájú, hagyományokkal rendelkező és fejlettségben sem összehasonlítható államot arra, hogy alávesse magát a FIFA vagy az UEFA előírásainak, az IOC chartájának, ENSZ, vagy Európa Tanácsi egyezség okmányoknak? A siker, a presztízs érdekében folytatott küzdelem! A küzdelem maga! Ennek a normatív háttérét hivatott vizsgálni a globális sportjog. A normatív rendszer kétarcú: egyrészt szuverén államok állami jogalkotási produktuma, másrészt önszabályozáson alapuló normarendszer, az NGO-k aktusai által. Sok országban a CAS gyakorlatát és a nemzetközi sportági szakszövetségek normatíváit „lex sportívának” nevezik. Magyarországon a Magyar Sportjogász Társaság egyre inkább a sport önszabályozásának nevezi azt a szisztémát, ami nem állami jogszabály, de mégis kötelező. A Nemzetközi Sportjogász Szövetség (IASL) 15 évvel ezelőtt alakult 6 ország részvételével. Ma 83 tagországot számlál. (a kurzusvezető ennek a szervezetnek a tiszteletbeli alelnöke, egyúttal a SPORTJUS Magyar Sportjogász Társaság elnöke)</p>
<p>Sporttörténet History of Sport 2 kredit, 30 óra (Dr. Szikora Katalin, egyetemi docens, PhD)</p>	<p>A tantárgy oktatásának célja a testkultúra történelmi folyamata összefüggéseinek bemutatása, az emberiség ez irányú tevékenységének a korszaknak megfelelő térbeli és időbeli fejlődéselemeinek vizsgálata. A testkultúra történetének tárgyalásán belül hangsúlyozni kell, az un. regionális egységek és az egyetemes, globális fejlődés dialektikáját, egymásra hatását. A tantárgy oktatásának célja még, hogy a XIX. és a XX. század magyar sporttörténet fejlődésének ismertetése az egyes történelmi periódusok általános jellemzésének figyelembe vételével. Az oktatás során megemlített témakörök felölelik az újkori magyar sporttörténet legfontosabb eseményeit, kitekintéssel azonban az európai kontinens országainak korszakbeli sporttörténetére is.</p>
<p>Sportesztétika Sportestetica 2 kredit, 30 óra (Dr. Takács Ferenc, professor emeritus, CSc)</p>	<p>A sport és a művészetek kapcsolatának vizsgálata után esztétikai alapfogalmakat tisztázunk (pl. esztétikum, esztétikai minőségek, esztétikai kategóriák stb.). Szakesztétikák jellemzése, különös tekintettel a sportesztetikára. A sportesztétika történelmi áttekintése ókortól napjainkig. Irodalmi és képzőművészeti alkotások sport-aspektusú elemzése.</p>
<p>Testértelmezések a filozófiában és pszichológiában I-II. The Interpretations of Body in the Philosophy and Psychology I-II. 2 kredit, 30 óra (Dr. Vermes Katalin, egyetemi docens, PhD)</p>	<p>A PhD hallgatók számára meghirdetett kurzus a testiség filozófiai és pszichológiai összefüggéseivel foglalkozik. A testtapasztalat jelentőségének felismerése és kifejtése a nyugati kultúra számos területének központi témája lett a XX. század második felében. A testi tapasztalásban rejlő alkotó folyamatok elismerése új utakat nyitott a filozófiai gondolkodásban (pl. Maurice Merleau-Ponty) éppúgy, mint a pszichológiában (pl. D.N. Stern), szemben a nyugati gondolati hagyományra jellemző dualizmusokkal. Mind a fenomenológiai filozófia, mind a szelfpszichológia és a pszichoanalízis egy új, integrált személyiségmodell kidolgozására vállalkozott, amely nem állítja szembe, nem különíti el a testet és a lelket, a testet és az elmét. Sokkal inkább az eleven testélmény megismerő, alkotó kapacitását hangsúlyozza, s megmutatja, hogy a testi, vitális tapasztalatokban benne gyökeredzik minden lelki, szellemi tapasztalatunk.</p>

A kurzus a dualisztikus hagyomány áttekintése után ezen „eleven test” tapasztalatának fenomenológiai – filozófiai és pszichológiai elemzésére vállalkozik.

Vezetője a test fenomenológiáját kutató filozófus, másrészt pszichodinamikus módszerű mozgás- és táncterapeuta, akinek a testiség filozófiai és pszichológiai összefüggéseiről önálló könyve és számos cikke jelent meg.

Témakörök:

1. A test megvetése. Test és lélek szembeállítás a platóni hagyományban
2. A test instrumentalizálása a modern tudományos emberképben: a karteziánus személyiségmodell
3. A test-lélek egység megjelenése Nietzschénél
4. A valóság testi megalkotásának gondolata a husserli filozófiában
5. A testiség filozófiája Maurice Merleau-Pontynál
6. A test: bensőség, feszültség, trauma. Michel Henry, Sartre, Lévinas, Bernet
7. Test, öregedés, halál
8. Test és önazonosság
9. Testiség és társadalom: Foucault
10. Test és szexualitás: Judith Butler
11. Fókuszban a személyes testélmény: Gendlin
12. Test és pszichoanalízis: Freud
13. A tárgykapcsolat-elméletek testképe
14. A szelf-fejlődés testi eredete: Stern
15. A „bodymind” technikák
16. A pszichoszomatika elméleti problémái
17. Alkotó testélmény
18. Játék és testiség
19. Sport és testiség
20. Test és etikum

Irodalom:

Platon: Phaidon In: *Platon összes művei I.* Európa, Bp.1984. 1019-1120.o.

Descartes: *A filozófia alapelvei* Osiris, Bp.1996 (részletek)

Nietzsche: *Im-igyen szóla Zarathustra* Göncöl, Bp., „A másvilágról álmodozókról, A test megvetéséről c. fejezetek. 36-43.o.

Maurice Merleau-Ponty: *Az észlelés fenomenológiája* (részlet) In: *A fenomenológia a társadalomtudományokban* Szerk: Hernádi Miklós Gondolat, Bp.1984. 229-245.o.

Maurice Merleau-Ponty: *Látható és láthatatlan* l'Harmattan, 2006.

Sartre: *Lét és semmi* l'Harmattan, Bp.2006. 369-331.

M.Foucault: *Felügyelet és büntetés* Gondolat, Bp. 1990.

Vermes Katalin: *A test éthosza. A test és a másik tapasztalatának összefüggése Merleau-Ponty és Lévinas filozófiájában* Bp. l'Harmattan, 2006.

Vermes Katalin: *A test valósága, mint élmény, kép, kapcsolat.* Pszichoterápia, 2006.dec. 425-431.o.

Lányi András: *A test – nyílás* In: *Létezik-e?* Hanga – Új Mandátum 2003.65-82.o.

Gendlin: *Fókuszolás* Edge 2000. Bp.2002.

Csabai Márta – Erős Ferenc: *Testhatárok és énhatárok* Jászöveg, Bp.2000..

Kulcsár Zsuzsa: *Korai személyiségfejlődés és énfunkciók* Akadémia, Bp.1996.

D.N.Stern: *A csecsemő személyközi világa* Animula, Bp. 2000. 56- 79, 150-173

Mike Featherstone, Mike Hepworth, Bryan S. Turner: *A test. Társadalmi fejlődés, kulturális teória* Jászöveg, Bp. 1997.

Judith Butler: *Jelentős testek. A „szexus” diszkurzív korlátairól.* Új Mandátum Kiadó, Bp.2005.

Huizinga: *Homo Ludens* Universum Kiadó, Szeged, 1990.

Callois: *Man, Play and Games* University of Illinois Press, Urbana and Chicago, 2001

D.W.Winnicott: *Játszás és valóság* Animula, Bp

The Body ed: M.Fraser – M.Greco, Routledge, London, New York , 2005.

Ken Dychtwald: *Bodymind* New York: Pantheon Books, 1977.

Philosophic Inquiry in Sport Ed:William J. Morgan/Klaus V. Meier. Human Kinetics Publishers, Inc. Champaign, Illionis.1988.

<p>Hogyan írjunk publikációt How to write publication in sport science 1 kredit, 15 óra (Dr. Radák Zsolt, egyetemi tanár, DSc)</p>	<p>A kurzus folyamán a doktoranduszok képet kapnak arról, hogy hogyan készítsék el a konferencia absztraktokat, posztereket és power pointos előadásukat. Részletesen foglalkoznak a cikkírás alapvető tényezőivel, a cikkek szerkezetével, címválasztással, bevezetéssel, irodalmi hivatkozások kiválasztásával és az etikai és módszertani leírások sajátosságaival. Az eredmények tárgyalása és a hozzájuk kapcsolódó táblázatok és ábrák elkészítésének lehetőségét is külön tárgyaljuk. Kitérünk arra is, hogy miként vessük össze saját eredményeinket a már létező tudományos információkkal. Az újság választás alapvető sajátosságairól is beszélünk. Szintén része az anyagnak, az újság szerkesztőjével való kommunikáció és a cikk javítás sajátossága a reviewerek véleménye alapján.</p>
---	--

Doktori témavezetők és doktori témák

Program	Név	Kutatási téma
Edzés és adaptáció (5/1)	Felszeghy Klára	A testmozgás jelentősége a stresszválasz neurobiológiai szerveződésében
Vezetés: Dr. Pavlik Gábor	Felszeghy Klára	A mozgás és a táplálkozási tényezők hatása a stresszválasz neurobiológiai szerveződésére különböző életkorokban
	Kiss Rita	A mozgatórendszer in vivo biomechanikai vizsgálata mozgáselemzéssel különböző sporttevékenység valamint ortopédiai elváltozások esetén
	Martos Éva	A fizikai aktivitás és táplálkozás szerepe a szív-és érrendszeri betegségek megelőzésében
	Pavlik Gábor	A szív-érkeringési rendszer non-invazív vizsgálatának jelentősége a teljesítmőképesség megítélésében
	Pucsok József	A fizikai erő kifejtés anyagcsere és genetikai vonatkozásai
	Uvacsek Martina	A fizikai aktivitás és az ülő életmód élettani hatásainak vizsgálata különböző korcsoportoknál és speciális csoportoknál a rendelkezésre álló módszerek és eszközök segítségével
Testedzés, szabályozás, anyagcsere (5/2)	Berkés István	Térdízületi sportsérülések
Vezetés: Dr. Radák Zsolt	Koltai Erika	Testedzés és öregedés molekuláris összefüggéseinek vizsgálata a vázizomban és agyban
	Laczkó József	Végtagok mozgásának számítógépes szimulációja és idegi vezérlésének matematikai modellezése
	Mihalik Rudolf	A vázizom regenerációjának és mechanikai működésének sejtbiofiziológiai és genetikai háttere
	Nyakas Csaba	A testmozgás és a glukóz-, valamint a lipid anyagcsere kapcsolata, a diabetes és az elhízás mozgásterápiája
	Nyakas Csaba	A mozgás és a táplálkozás hatása az agy normális és kóros öregedésének sejtleletani folyamataira
	Radák Zsolt	Oxidatív stress és adaptáció fizikai terhelés alatt különböző életkorban

	Tihanyi József	A mozgatórendszer in vivo biomechanikai vizsgálata és erőhatásokra bekövetkező mechanikai, hormonális és genetikai változások kutatása.
	Tóth Miklós	Élettani, proteomikai, és genomikai vizsgálatok, különös tekintettel a fizikális teljesítményre, a cardiovascularis és a metabolikus kockázatra
	Tóth Miklós	Lovas kultúra oktatói program: a ló és lovas élettani, anatómiai, biokémiai, teljesítmény-élettani, kultúrtörténeti egysége
	Wilhelm Márta	Különböző alsó fokú képzési rendszerek szerepe a szomatikus fejlődésben
Sport, nevelés- és társadalomtudomány (5/3)	Barna Tibor	Erőkifejtések és állásstabilitás a szabadfogású birkózásban
Vezetés: Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi	Bartha Csaba	A játékvezető szakmai teljesítménye és szerepvállalása a mai modern labdarúgásban
	Bánhidi Miklós	SPORTFÖLDRAJZ, SPORTTURIZMUS
	Bognár József	Felnőttek és idősek életminősége, fizikai aktivitása és értékrendszere
	Bognár József	Pedagógusok pályaválasztása, presztízse és pályaelhagyása
	Dóczy Tamás	A sport változó társadalmi funkciói
	Fodorné Földi Rita	Fejlődés neuropszichológia
	Földesiné Szabó Gyöngyi	Sport a jelenkori társadalomban
	Gáldiné Gál Andrea	A sport helyzete és szerepe a megváltozott politikai, gazdasági és társadalmi viszonyok között
	Géczi Gábor	Sportmenedzsment
	Gombocz János	Sportedzők nevelő munkája
	Hamar Pál	A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai
	Jakabházy László	Az életminőség tudományának alapjai (rekreáció)
	Keresztesi Katalin	Új didaktikai módszerek alkalmazási lehetőségei a különböző sportmozgások oktatásában.
	Kokovay Ágnes	Információ, kommunikáció és a sport kapcsolatrendszere
	Nagykálai Csaba	Sportolók személyiségjellemzői, a sport személyiségfejlesztő hatása és pedagógiai alkalmazásai.
	Nemes András	A HAZAI SPORTSZAKEMBER KÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS TARTALMI SZERVEZETI KORSZERŰSÍTÉSE AZ EU INTEGRÁCIÓ ÉS JOGHARMONIZÁCIÓ FIGYELEMBEVÉTELÉVEL

Ozsváth Károly	A motoros teljesítménydiagnosztika elméleti és kutatásmódszertani kérdései
Ökrös Csaba	Mérkőzés diagnosztika alkalmazása, élvonalbeli kézilabdacsapatok teljesítményének objektív méréséhez
Sipos Kornél	A szorongás-, a stresszel való megküzdés, és az én-hatékonyság pszichometriai vizsgálata
Sipos Kornél	Az autogén tréning alkalmazása a sportban/iskolában
Sipos-Onyestyák Nikoletta	A sport versenyképességének szervezeti tényezői
Szabó Attila	Különböző sportok hangulatjavító és szorongásoldó erejének az összehasonlítása
Szabó Attila	Zenetípusok szerepe az aerobikus edzésben
Szabó Attila	A Tai-chi és/vagy jóga hatása az akut stressz reakcióra és az EKG QT időtartamára
Szakály Sándor	A testnevelés és a sport társadalmi hatása és kapcsolatai a magyar társadalom sajátos csoportjaival a XX. század első felében
Szalay Piroska	Az iskolai testnevelés és diáksport hatása a tanulók életvitelében megjelenő egészségkárosító rizikófaktorok (dohányzás, alkohol ,drog) elhárítására, illetve korlátozásár
Szikora Katalin	Társadalom, testnevelés és sport összefüggései az ókortól napjainkig-társadalomtörténeti tanulságok
Tibori Tímea	Az értékek, a kultúra hatása az életmódra
Tóth László	Mozgás- és pszichológiai fejlődés vizsgálata kisiskolás és serdülőkorban
Vermes Katalin	Testértelmezés és testtudat

A Doktori Iskola által meghirdetett témák, kurzusok és űrlapok elérhetőek a <http://tf.hu/tudomany/doktori-iskola/> oldalon.